

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/18/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4418203735
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4418203735.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Podhorcovej a sudkýň JUDr. Ingrid Doležajovej a JUDr. Marty Polyákovej, v právnej veci žalobkyne: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpenej TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti žalovanej: M. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom V. O., A. F. XX, o zaplatenie 350 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 1. februára 2019 č. k. 18Csp/94/2018-130, v spojení s opravným uznesením zo dňa 15. októbra 2019 č. k. 18Csp/94/2018-167, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v časti týkajúcej sa nároku na náhradu trov konania z r u š u j e a vec mu v týchto častiach v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom, v spojení s opravným uznesením (ďalej len „napadnutý rozsudok“), súd prvej inštancie I. výrokom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 101,48 eura s 5,05 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 40,56 eura od 21. 07. 2015 do zaplatenia, s 5,05 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 24,99 eura od 19. 09. 2015 do zaplatenia, s 5,05 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 19,99 eura od 20. 10. 2015 do zaplatenia a s 5,05 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 15,94 eura od 19. 11. 2015 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. II. výrokom žalobu vo zvyšnej časti zamietol a III. výrokom rozhodol o trovách konania tak, že žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal. Uviedol, že žalobkyňa sa žalobou voči žalovanej domáhala zaplatenia sumy 268,03 eura spolu s úrokmi z omeškania na tom skutkovom základe, že zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 12. 06. 2015 jej postúpil postupca - spoločnosť Slovak Telekom, a.s. pohľadávku voči žalovanej. Postupca uzatvoril dňa 12. 06. 2015 so žalovanou Zmluvu č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva“), predmetom ktorej bolo poskytovanie telekomunikačných služieb v zmysle zákona o elektronických komunikáciách v platnom a účinnom znení. Žalovaná sa zaviazala zaplatiť za poskytnuté telekomunikačné služby cenu stanovenú v Zmluve a v Cenníku. Postupca vyúčtoval žalovanej cenu za poskytnuté telekomunikačné služby v súlade s platnými cenovými podmienkami postupcu. Postupca vystavil žalovanej vyúčtovacie faktúry (č. XXXXXXXXXXXX na sumu 40,56 eura, splatná 20. 07. 2015; č. XXXXXXXXXXXX na sumu 44,78 eura, splatná dňa 18. 09. 2015; č. XXXXXXXXXXXX na sumu 24,98 eura, splatná dňa 19. 10. 2015; č. XXXXXXXXXXXX na sumu 15,94 eura, splatná dňa 18. 11. 2015 a č. XXXXXXXXXXXX na sumu 166,55 eura, splatná dňa 18. 05. 2016), ktoré žalovaná neuhradila.

2. Pri svojom rozhodovaní aplikoval ust. § 44 ods. 1 zák. č. 351/2011 Z. z. v platnom znení, § 34, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, 3 a 5, § 53a, § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). Zmluvu uzavretú medzi právnym predchodcom žalobkyne a žalovanou považoval za zmluvu spotrebiteľskú a po jej preskúmaní konštatoval, že neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, okrem ustanovení upravujúcich zmluvnú pokutu. Zastal názor, že spôsob uzavretia zmluvy v časti, v ktorej je uvedená zmluvná pokuta, nebol súladný s dobrými mravmi. Ustanovenia o zmluvnej pokute boli obsiahnuté v

časti, ktorá ani nebola označená ako zmluvná pokuta, zo zmluvy sa nedalo jednoznačne určiť akým spôsobom sa bude zmluvná pokuta v prípade porušenia zmluvy určovať. Dodal, že celá zmluva, vrátane ustanovení o zmluvnej pokute, bola napísaná drobným písmom, jej ustanovenia boli neprehľadné a nemali za cieľ oboznámiť spotrebiteľa s jednotlivými ustanoveniami zmluvy tak, aby im bezproblémovo porozumel a aby ich bez problémov pochopil. Mal za to, že nejasná formulácia ustanovení zmluvy, ktoré sa týkajú zmluvnej pokuty nezabezpečujú minimálne v tejto časti zmluvy rovnosť zmluvných strán. Ustanovenia o zmluvnej pokute, na základe ktorej vyfakturoval právny predchodca žalobkyne žalovanej zmluvnú pokutu, považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Neprijateľnosť danej zmluvnej podmienky videl v znevýhodnenom postavení spotrebiteľa oproti dodávateľovi, najmä v súvislosti s vyjednávacou silou účastníkov a úrovňou informovanosti spotrebiteľa. Spotrebiteľ tak pristúpil na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Dodal, že i v predmetnom prípade žalovaná nemala možnosť podstatným spôsobom ovplyvniť obsah predmetnej zmluvy, pretože išlo o vopred pripravené tlačivo. Neprijateľnosť danej zmluvnej pokuty vzhladol aj v tom, že zmluvná pokuta mala v zmysle § 544 OZ zabezpečiť dodržanie zmluvnej povinnosti. V danom prípade však bola dohodnutá len zmluvná pokuta v prípade nesplnenia povinnosti žalovanej, pričom pre prípad porušenia povinnosti právneho predchodcu žalobkyne nebola dohodnutá žiadna sankcia v prospech žalovanej. Takáto nerovnováha v právach a povinnostiach viedla súd k názoru o neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Podstatným pre posúdenie nerovnováhy sa javil aj fakt, že zmluvná pokuta za nedodržanie doby viazanosti zaväzovala spotrebiteľa k zaplateniu rovnakej zmluvnej pokuty počas celej doby viazanosti a nerozlišovala, kedy k porušeniu došlo. Spotrebiteľ bol tak viazaný rovnako vysokou zmluvnou pokutou v prípade porušenia povinnosti v prvom aj v poslednom mesiaci viazanosti, čo možno taktiež zhodnotiť ako neprijateľné. Na základe uvedeného mal za to, že v danej veci zmluvná pokuta, tak ako bola dojednaná, je neprijateľnou podmienkou a preto je podľa § 53 ods. 5 OZ neplatná. Preto žalobu v časti zmluvnej pokuty považoval za nedôvodnú a zamietol ju. Vo zvyšnej časti žalobe vyhovel majúc za preukázané, že právny predchodca žalobkyne vyfakturoval žalovanej za poskytovanie elektronickej komunikačnej služby sumy uvedené na vyššie citovaných faktúrach. Žalovaná právnemu predchodcovi žalobcu tieto platby neuhradila. Dodal, že právny predchodca žalobkyne postúpil pohľadávku voči žalovanej na žalobkyňu v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Rozhodnutie o úrokoch z omeškania právne oprel o ust. § 517 ods. 2 OZ a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. a priznal žalobkyňi úroky z omeškania za neuhradené platby.

3. O trovách konania rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 s prihliadnutím na § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a žalovanej, ktorej pomer úspechu vo veci prevyšoval pomer úspechu žalobkyne, nárok na náhradu trov konania nepriznal, pretože jej žiadne trovy konania nevznikli.

4. Proti zamietajúcemu výroku rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, domáhajúc sa ním jeho zmeny a vyhovenu žalobe o zaplatenie sumy 166,65 eura, resp. jeho zrušenia a vrátenia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Poukázala na ust. § 544 ods. 1 OZ, v zmysle ktorého si môžu strany pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti dojednať zmluvnú pokutu, ktorú je účastník, ktorý poruší zabezpečenú povinnosť, povinný zaplatiť aj vtedy, keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Podľa zákona nie je významné ani to, či ide o porušenie povinnosti splniť záväzok riadne a včas alebo ide iba o čiastkové nesplnenie nejakej povinnosti. Účelom zmluvnej pokuty je donútiť dlžníka pod hrozbou majetkovej sankcie k riadnemu splneniu záväzku. Zmluvná pokuta teda predovšetkým predstavuje hrozbu dlžníkovi, že pokiaľ nespĺní svoju zmluvnú povinnosť, vznikne mu povinnosť poskytnúť pre tento prípad dojednané plnenie, t. j. pokutu. Dojednaná zmluvná pokuta má teda predovšetkým čeliť porušeniu povinnosti (funkcia prevenčná), lebo ak bude zabezpečená povinnosť plnená, bola hlavná funkcia zmluvnej pokuty vyčerpaná. Právny predchodca a žalovaná si dohodli zabezpečovací inštitút zmluvnej pokuty pre prípad porušenia záväzku viazanosti, ktorý je definovaný na 3. strane Zmluvy o poskytovaní verejných služieb (ďalej len „Zmluva“) (bod 4) a 5) v časti Služba Internet). Žalovaná sa dostala do omeškania s platením faktúr za služby poskytované právny predchodcom, porušila svoje povinnosti poskytnúť zmluvné dohodnuté protiplnenie čo ani nerozporovala. Mala za to, že súd prvej inštancie nezohľadnil ust. § 53 ods. 12 OZ, podľa ktorého neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí. Naopak, súd prvej inštancie pristúpil k hodnoteniu predmetnej podmienky v čisto všeobecnej rovine, keď sa nezaoberal nárokom na zmluvnú pokutu s ohľadom na konkrétne okolnosti, t. j. skutočne nárokovanou výškou zmluvnej pokuty vo vzťahu k výške dlžnej

sumy, časovým obdobím, v ktorom bola žalovaná v omeškaní, závažnosťou porušenia povinnosti, a pod. Prezentovala tiež názor, že spôsob, akým došlo medzi stranami k dohode o zmluvnej pokute, bolo individuálne dojednanie zmluvnej pokuty, a to práve s ohľadom na to, že žalovaná mala možnosť vybrať si mobilný telefón a k tomu poskytovanú službu zo širokej škály ponúkaných tovarov a služieb, k čomu je logicky napočítaná suma zmluvnej pokuty. Zmluvná pokuta totiž predstavuje paušalizovanú náhradu škody a pozostáva z ceny telefónu a sumy, ktorá pôvodnému veriteľovi vznikla v dôsledku poskytnutia iných služieb za akciové ceny práve s ohľadom na dobu viazanosti. Zmluvnou pokutou si zabezpečoval zároveň návratnosť poskytnutej zľavy zo stanovenej ceny poskytovanej služby alebo navrátených zariadení, ktoré boli žalovanej poskytnuté v rámci zvýhodnenej ceny. Základ výšky zmluvnej pokuty uvedený v Zmluve, prípadne v Dodatku, ktorý v závislosti od počtu dní omeškania klesá, teda zohľadňuje zľavnenú cenu a v prípade predčasného ukončenia zmluvného vzťahu v dôsledku porušenia povinností zabezpečiť návratnosť prostriedkov investovaných právnym predchodcom žalobkyne do poskytnutej zľavy. Zdôraznila, že treba zdôrazniť, že žalovanému bola vyúčtovaná zmluvná pokuta v zníženej výške 166,55 eura, teda so zohľadnením počtu dní, ktoré uplynuli z doby viazanosti, a to vrátane dní, počas ktorých bola žalovaná ešte pripojená, avšak si svoje zmluvné povinnosti riadne a včas platiť cenu za poskytnuté služby neplnila. Uvedené je vyjadrené vo vzorci výpočtu zmluvnej pokuty v bode 5), písm. b) Zmluvy, ktorý je absolútne jasný a určitý (rovnako v texte žaloby). Základ zmluvnej pokuty je uvedený v tabuľke č. 1 Zmluvy ako počiatočná suma, ktorá bude klesať. V závere odvolania poukázala na slovenskú judikatúru v obdobných veciach, podporujúcu jej tvrdenia.

5. K odvolaniu žalobkyne sa žalovaná písomne nevyjadřila.

6. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 zákona CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou stranou v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 CSP, § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti, ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej zamietajúcej časti a v časti týkajúcej sa nároku na náhradu trov konania podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušiť a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

8. Žalovaná v podanom odvolaní namietala nesprávne právne posúdenie veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

9. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

10. V prejednávanej veci sa žalobkyňa podanou žalobou, doručenu súdu prvej inštancie dňa 20. 07. 2018, domáhala zaplata sumy 268,03 eura (odvolaciemu súdu nie je zrejmé, prečo súd prvej inštancie ako predmet sporu uviedol sumu 350 eur) spolu s úrokmi z omeškania 5,05 % ročne zo sumy 40,56 eura od 21. 07. 2015 do zaplata, s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 24,99 eura od 19. 09. 2015 do zaplata, s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 19,99 eura od 20. 10. 2015 do zaplata a s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 15,94 eura od 19. 11. 2015 do zaplata a trov konania. Žalobu odôvodnila tým, že zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 12. 06. 2015 jej postúpil postupca - spoločnosť Slovak Telekom, a.s. pohľadávku voči žalovanej. Postupca uzatvoril dňa 12. 06. 2015 so žalovanou Zmluvu č. XXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva“), predmetom ktorej bolo poskytovanie telekomunikačných služieb v zmysle zákona o elektronických komunikáciách v platnom a účinnom znení. Na základe Zmluvy postupca poskytol žalovanej telekomunikačné služby, žalovaná sa zaviazala zaplatiť za poskytnuté telekomunikačné služby cenu stanovenú v Zmluve a v Cenníku. Postupca vyúčtoval žalovanej cenu za poskytnuté telekomunikačné služby v súlade s platnými cenovými podmienkami postupcu. Postupca vystavil žalovanej Vyúčtovacie faktúry, pričom postúpil

žalobkyne nasledovné pohľadávky na faktúrach: č. XXXXXXXXXXXX na sumu 40,56 eura splatná 20. 07. 2015, č. XXXXXXXXXXXX na sumu 44,78 eura splatná dňa 18. 09. 2015, č. XXXXXXXXXXXX na sumu 24,98 eura splatná dňa 19. 10. 2015, č. XXXXXXXXXXXX na sumu 15,94 eura splatná dňa 18. 11. 2015 a č. XXXXXXXXXXXX na sumu 166,55 eura /zmluvná pokuta/ splatná dňa 18. 05. 2016. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobe vyhovel v časti o zaplatenie sumy 101,48 eura s úrokmi z omeškania, ktorý výrok pre absenciu odvolania strán sporu nadobudol právoplatnosť. Druhým výrokom rozsudku žalobu v časti o zaplatenie sumy 166,55 eura s úrokom z omeškania, predstavujúcu nárok žalobkyne na zmluvnú pokutu, zamietol, ktorý výrok odvolaním napadla žalobkyňa. Predmetom odvolacieho konania je tak zamietajúci výrok rozsudku a závislý výrok o trovách konania.

11. V konaní bolo preukázané Zmluvou o poskytovaní verejných služieb zo dňa 10. 06. 2015, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s. uzatvorila so žalovanou zmluvu o poskytovaní verejných služieb podľa zákona číslo 351/2011 Z. z., na základe ktorej spoločnosť Slovak Telekom, a.s. poskytovala žalovanej telekomunikačné služby, žalovaná sa zaviazala zaplatiť za poskytnuté telekomunikačné služby cenu stanovenú v Zmluve a v Cenníku. Pokiaľ ide o vyhodnotenie zákonnosti postúpenia pohľadávky z právneho predchodcu žalobkyne na žalobkyňu, súd prvej inštancie správne konštatoval, že pohľadávka voči žalovanej bola postúpená v súlade so zákonnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Pokiaľ ide o posúdenie vzťahu medzi stranami sporu, súd prvej inštancie správne poukázal na ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré definujú spotrebiteľský vzťah. Správny bol aj jeho následný postup v zmysle vyššie uvedených ustanovení, v ktorom podrobil kontrole zmluvnú podmienku, z ktorej žalobca vyvodzoval vznik ním uplatneného nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 166,55 eura. Súd prvej inštancie spôsob uzavretia zmluvnej pokuty nepovažoval však za súladný s dobrými mravmi. Dôvodil, že ustanovenia o zmluvnej pokute boli obsiahnuté v časti, ktorá ani nebola označená ako zmluvná pokuta a zo zmluvy sa nedalo jednoznačne určiť akým spôsobom sa bude zmluvná pokuta v prípade porušenia zmluvy určovať. Tiež zastal názor, že táto podmienka nebola so spotrebiteľkou individuálne dojednaná, pretože nemala možnosť podstatným spôsobom ovplyvniť obsah predmetnej zmluvy. Tiež tvrdil, že zmluvná pokuta v predmetnom prípade zaväzuje spotrebiteľku k zaplateniu rovnakej zmluvnej pokuty počas celej doby viazanosti a nerozlišuje, kedy k porušeniu došlo, spotrebiteľka je tak viazaná rovnako vysokou zmluvnou pokutou v prípade porušenia povinnosti v prvom aj v poslednom mesiaci viazanosti, čo tiež vyhodnotil ako neprijateľné. Odvolací súd sa s týmto právnym záverom súdu prvej inštancie nestotožnil a v tomto smere súhlasí s odvolacou námietkou žalobkyne, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil a navyše skutkové závery súdu prvej inštancie nezodpovedajú vykonanému dokazovaniu.

12. Podľa § 44 ods. 1 zákona číslo 351/2011 Z. z. v platnom znení zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

13. Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

14. Podľa § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

15. Podľa § 545a Občianskeho zákonníka účinného od 01. 01. 2008 neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

16. Zmluvná pokuta je zmluvou určená peňažná suma, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi alebo veriteľ dlžníkovi, ak dôjde k porušeniu povinností, ktoré na seba zmluvou prevzali, a to aj vtedy, keď

porušením povinnosti veriteľovi alebo dlžníkovi žiadna škoda nevznikla. Zaplatením zmluvnej pokuty sa účastník zmluvy svojho záväzku nezbaví. Jej funkcia spočíva v hrozbe majetkovou sankciou dlžníkovi v prípade, keď záväzok nesplní riadne a včas a tým má viesť dlžníka k včasnému a riadnemu plneniu záväzku. Pokutu možno dohodnúť tak pre prípad, že k splneniu nedôjde vôbec alebo iba čiastočne, alebo pre prípad, že bude porušená akákoľvek zmluvná povinnosť. Dohoda o zmluvnej pokute musí mať vždy písomnú formu, musí v nej byť určená výška zmluvnej pokuty alebo spôsob, akým sa určí, aby o tom v budúcnosti nevznikli pochybnosti.

17. Z obsahovej stránky je dôležitá podstatná náležitosť dohody o zmluvnej pokute, ktorou je výška zmluvnej pokuty alebo spôsob jej určenia. Zmluvná pokuta je pokuta peňažná, pri ktorej sa vyžaduje určenie jej výšky alebo jej určitosti. Pôjde teda buď o pevnú sumu alebo dohodnutie spôsobu jej určenia. Výška zmluvnej pokuty nie je zákonom výslovne obmedzená, pretože je veľmi ťažké vopred finančne ohodnotiť záujem strany na splnení záväzku. Vo vzťahu k významu povinnosti zabezpečenej zmluvnou pokutou by mohlo ísť o sumu príliš vysokú alebo nepomerne nízku, čo by negatívne ovplyvnilo uplatnenie funkcií zmluvnej pokuty. Preto je potrebné dbať na to, aby zmluvná pokuta bola primeraná hodnote a významu zabezpečenej zmluvnej povinnosti. Ak je zmluvná pokuta privysoká, súd ju môže znížiť. Úvaha o súlade dohody o zmluvnej pokute s dobrými mravmi nemôže viesť k všeobecnému konštatovaniu o jej možnej výške, ale musí vychádzať vždy z konkrétnej dohody o pokute, z jednotlivých konkrétnych podmienok, za ktorých je uzavretá a z konkrétnej jednotlivéj zaisťovanej povinnosti. Tento súlad je preto potrebné skúmať vždy znova od začiatku pre každý jednotlivý prípad. Pri skúmaní platnosti dojednania o zmluvnej pokute z hľadiska dobrých mravov je nutné uvážiť funkciu zmluvnej pokuty (funkcia preventívna, uhradzovacia a sankčná). Primeranosť výšky zmluvnej pokuty je treba posúdiť s prihliadnutím k celkovým okolnostiam úkonu, jeho pohnútkam a účelu, ktorý sledoval. Do úvahy je treba vziať výšku zistenej sumy, z ktorej možno usúdiť neprimeranosť zmluvnej pokuty s ohľadom na vzájomný pomer pôvodnej a sankčnej povinnosti (rozsudok NS ČR, sp. zn. 33Obo 438/2005). Sama skutočnosť, že strany dojednali zmluvnú pokutu pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti iba jednou zmluvnou stranou, neznamená, že takáto dohoda odporuje zásadám poctivého obchodného styku (rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4 Obdo 4/99).

18. Ako už bolo uvedené, odvolací súd sa nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že spôsob uzavretia zmluvnej pokuty je nesúladný s dobrými mravmi, pretože ustanovenia o zmluvnej pokute boli obsiahnuté v časti, ktorá ani nebola označená ako zmluvná pokuta, zo zmluvy sa nedalo jednoznačne určiť akým spôsobom sa bude zmluvná pokuta v prípade porušenia zmluvy určovať. Tvrdil, že zmluvná pokuta zaväzuje spotrebiteľku k zaplateniu rovnakej zmluvnej pokuty počas celej doby viazanosti a nerozlišuje, kedy k porušeniu došlo, čo tiež vyhodnotil ako neprijateľné. Z obsahu spisu, a to zo Zmluvy o poskytovaní verejných služieb, jednoznačne vyplýva, že medzi stranami sporu bola dohodnutá zmluvná pokuta vo výške 180 eur za porušenie záväzku viazanosti za službu Balík Magio Internet XL. V bode 5) písm. b) Zmluvy, ktorý je jasný a určitý, je uvedené, že „výúčtovaná suma zmluvnej pokuty bude vypočítaná podľa nižšie uvedeného vzorca, ktorý vyjadruje denné klesanie zo Základu pre výpočet počas plynutia doby viazanosti až do dňa ukončenia Zmluvy alebo prerušenia poskytovania Služieb v dôsledku porušenia záväzku viazanosti: $\text{Vyúčtovaná suma zmluvnej pokuty} = \text{Základ pre výpočet zmluvnej pokuty} - (\text{celé dni z doby viazanosti} / \text{celkový počet dní viazanosti}) \times \text{Základ pre výpočet zmluvnej pokuty}$. Žalovanej bola vyúčtovaná zmluvná pokuta v zníženej výške 166,55 eura so zohľadnením počtu dní, ktoré uplynuli z doby viazanosti. Nepochybne sa teda základ zmluvnej pokuty žalobkyňa znížila o čiastku zodpovedajúcu počtu dní uplynutých z doby viazanosti do doby do prerušenia poskytovania služieb. Na tomto mieste je nutné uviesť, že je právom žalobkyne ako poskytovateľa služieb zabezpečiť splnenie povinnosti odberateľa jeho služieb, pričom zmluvná pokuta je jedným z vhodných a zákonných inštitútov. Účelom uzavretia dohody o zmluvnej pokute je zabezpečenie záväzkového vzťahu, motivácia žalovanej k plneniu si zmluvných povinností spojená s následnou sankciou za jej nespĺnenie. Uzatvorenou zmluvou žalovaná získala pripojenie k internetu s akciovou cenou 19,99 eura a poskytnutie tejto služby za akciovú cenu malo byť kompenzované vernosťou žalovanej počas zazmluvnenej doby viazanosti 24 mesiacov, počas ktorej doby mala žalovaná riadne a včas uhrádzať platby za využívanie dohodnutej služby. Tým, že žalovaná neuhrádzala faktúry za poskytnuté služby, teda porušila svoj záväzok, vzniklo žalobkyňi právo na zmluvnú pokutu. Ako už bolo uvedené zmluvná pokuta bola na začiatku zmluvného vzťahu určená výškou 180 eur, pričom mala klesajúci charakter, teda za každý deň plnenia zmluvy sa jej základ pomerne znižoval, tak ako to bolo ustanovené a dohodnuté v samotnej zmluve. Je teda zrejmé, že zmluvná pokuta nebola ani neprimeraným a nezákonným zabezpečením vzhľadom na benefity poskytnuté žalovanej, pretože žalobkyňa správne zohľadnila čas, kedy si žalovaná prestala plniť zmluvné povinnosti, čomu

prispôsobila výšku uplatňovanej zmluvnej pokuty. Vzhľadom na tieto skutočnosti sú uvedené závery súdu prvej inštancie nesprávne a nezodpovedajúce vykonanému dokazovaniu.

19. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v časti týkajúcej sa nároku na náhradu trov konania podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec mu v týchto častiach vrátil na ďalšie konanie (§ 391 ods. 1 CSP). V ďalšom konaní súd prvej inštancie opätovne vec právne posúdi v nadväznosti na vykonané dokazovanie, teda riadne preskúma Zmluvu uzatvorenú medzi stranami v časti kontrahovanej zmluvnej pokuty a po jej zhodnotení i z hľadiska záverov odvolacieho súdu uvedených v tomto rozhodnutí opätovne posúdi oprávnenosť nároku žalobkyne na zmluvnú pokutu, a opätovne rozhodne o nároku na náhradu trov konania, pričom svoje rozhodnutie i náležitým spôsobom odôvodní vysporiadajúc sa v ňom so všetkými námietkami žalobkyne uplatnenými v jej odvolaní. Zároveň rozhodne i o náhrade trov konania odvolacieho (§ 396 ods. 3 CSP).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).